

Osiągnięcia maturzystów w roku 2007

SPRAWOZDANIE
Z EGZAMINU
MATURALNEGO
2007

*Komentarz
do zadań
z języka
rosyjskiego*

WARSZAWA, CZERWIEC 2007

Opracowanie

Ludmiła Stopińska

Anna Staroń

Współpraca

Jadwiga Dosz

Grażyna Klimuszko

Hanna Srokowska

OPIS ARKUSZY EGZAMINACYJNYCH

Arkusze egzaminacyjne wraz z przykładowymi rozwiązaniami, Informator maturalny zawierający standardy wymagań egzaminacyjnych oraz aneks do Informatora maturalnego z września 2006 roku dostępne są na stronie internetowej CKE (www.cke.edu.pl).

Poziom podstawowy

Egzamin na poziomie podstawowym (czas trwania: 120 minut) obejmował trzy części: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz wypowiedź pisemną.

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** – trwała ok. 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych. Zadania zostały skonstruowane do tekstów o różnorodnym charakterze i tematyce. Zdający rozwiązywali te zadania na podstawie tekstów nagranych w warunkach studyjnych. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka rosyjskiego. Każdy tekst był nagrany dwukrotnie, w nagraniu przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia i zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za tę część testu zdający mógł uzyskać maksymalnie 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 1. (6 pkt)

Zadanie było zgodne z zakresem tematycznym „Człowiek – uczucia i emocje”. Polegało na wysłuchaniu odpowiedzi sześciu osób na pytanie postawione w sondzie ulicznej oraz na stwierdzeniu, czy wypowiadająca się osoba wierzy w horoskopy, czy jest ich przeciwnikiem. W zadaniu zastosowano technikę „dobieranie”.

Sprawdzane umiejętności
Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu
a – określanie głównej myśli tekstu
Wskaźnik łatwości zadania
0,62 – umiarkowane trudne (od 0,33 do 0,79)
Komentarz
Wskaźnik łatwości czterech spośród sześciu zadań cząstkowych był wysoki (ponad 0,77). Dwa zadania cząstkowe (1.2. i 1.4.) sprawiły zdającym problemy. W zadaniach tych zdający sugerowali się pierwszymi zdaniami (1.2. <i>Когда-то я сам предоставлял гороскопы...</i> 1.4. <i>Всем людям интересно их будущее, и мы хоть краешком глаза хотим туда заглянуть.</i>) i nie słuchali dalszych części tekstu, w których kryła się właściwa odpowiedź.

Zadanie 2. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i oparte było na tekście z zakresu tematycznego „Kultura – uczestnictwo w kulturze”. Wysłuchany przez zdających komunikat zawierał informacje o konkursie fotograficznym na temat Sankt Petersburga. W zadaniu zastosowano technikę „wielokrotny wybór”.

Sprawdzane umiejętności
Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu
d – wyselekcjonowanie informacji
e – określenie intencji autora

Wskaźnik łatwości zadania

0,62 – umiarkowanie trudne (od 0,34 do 0,85)

Komentarz

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe **2.3**. Aby je rozwiązać należało skojarzyć słowo *интернетчику* z występującym w tekście wyrażeniem *онлайн-голосование*. Problem w języku rosyjskim sprawiają czasem słowa, które występują w podobnym brzmieniu w języku polskim (np. leksyka dot. komputera), gdzie zdający oczekują innych „rosyjsko brzmiących” słów. W tym zadaniu trudność mogła być spowodowana również nieznaną wyrazu *создатели*.

Zadanie 3. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i skonstruowane było do krótkich tekstów z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka – informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie”. Po wysłuchaniu pięciu informacji dotyczących różnych możliwości spędzenia urlopu, zdający mieli za zadanie określić, które tytuły odnoszą się do poszczególnych informacji. Technika zastosowaną w zadaniu było „dobieranie”.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

a – określanie głównej myśli tekstu

d – wyselekcjonowanie informacji

Wskaźnik łatwości zadania

0,55 – umiarkowanie trudne (od 0,27 do 0,73)

Komentarz

Zadanie okazało się dla zdających umiarkowanie trudne. Technika „dobieranie”, zwłaszcza w słuchaniu nie jest łatwa, szczególnie jeśli zdający nie słuchają uważnie tekstów, tylko wyłapują poszczególne słówka i na tej podstawie łączą usłyszane informacje z tytułami. Dodatkowo, jeśli zdający źle dobierze jeden tytuł, może to pociągnąć za sobą kolejne błędy. Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe **3.1**. Wynikało to z tego, że ten fragment wymagał nie tylko ogólnego zrozumienia tekstu, lecz również zwrócenia uwagi na zawarte w nim szczegółowe informacje. Możliwe również, że zdający łączyli końcowy fragment *В прибалтийской «анклаве» приезжающих ждёт более 80 гостиниц*, z tytułem *Наши горнолыжные курорты ждут гостей*, nie biorąc pod uwagę słowa *горнолыжные*, oraz sugerując się czasownikiem *ждать*, który występuje w obydwu zdaniach.

Część druga – **Rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech zadań zamkniętych, sprawdzających zrozumienie różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać maksymalnie 40% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym.

Zadanie 4. (6 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresów tematycznych: „Świat przyrody”, „Życie rodzinne i towarzyskie”. Tekst opowiadał o rodzinie posiadającej psa o wyjątkowych zdolnościach. Technika zastosowaną w tym zadaniu była „prawda-falsz”.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego c – stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,78 – łatwe (od 0,65 do 0,90)</p>
<p>Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe sprawdzały umiejętność stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje. W większości okazały się one zadaniami łatwymi i zdający nie mieli problemu z określeniem prawidłowej odpowiedzi. Tylko dwa zadania cząstkowe (4.5. i 4.6.) były zadaniami umiarkowanie trudnymi. Na łatwość zadania wpływ miało to, że tematyka tekstu była ciekawa, bliska zdającym a leksyka znana z podręczników szkolnych.</p>

Zadanie 5. (7 pkt)

Zadanie było zgodne z zakresem tematycznym „Zakupy”, „Kultura – uczestnictwo w kulturze”. Wykorzystany w nim tekst informacyjny o nowoczesnych księgarniach rosyjskich został podzielony na siedem części. Zdający miał za zadanie dopasować do każdej z części odpowiedni tytuł spośród podanych pod tekstem. Technika zastosowaną w tym zadaniu było „dobieranie”.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego a – określanie głównej myśli tekstu d – wyselekcjonowanie informacji</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,38 – trudne (od 0,17 do 0,49)</p>
<p>Komentarz Zadanie to okazało się najtrudniejsze w całym arkuszu. Fakt, że był to jeden tekst, który został podzielony na fragmenty, a nie oddzielne krótkie teksty, najprawdopodobniej miał wpływ na to, że zdającym trudno było dobrać tytuły do poszczególnych fragmentów. Tym bardziej, jeśli tekst czytali pobieżnie, koncentrując się na poszczególnych słowach. Tak, na przykład, mogło być z zadaniem cząstkowym 5.5. (0,17), gdzie zdający łączyli słowa występujące zarówno w tekście, jak i w tytule (np. <i>В «Доме книги» чуть ли не самый популярный отдел тот, где продаются детские энциклопедии. – Почему нет энциклопедий для детей?</i>). Podobna sytuacja mogła być również z zadaniem cząstkowym 5.7. (0,33), gdzie zdający z tekstu <i>Лучше пойдите в кафе-мороженое</i> zdający mogli łączyć z tytułem <i>Будем выбирать книги за чашкой кофе?</i> Tytuł <i>Вас ждут неожиданные слуховые ощущения</i> był poprawnym rozwiązaniem zadania cząstkowego 5.3., jednak niektórzy zdający wybierali ten tytuł również do fragmentu 5.4. ze względu na występujące w nim słowo <i>музыка</i>. <i>Холодные напитки</i> z fragmentu 5.3. okazały się mylące dla zdających, którzy wybrali tytuł <i>Почему здесь так холодно?</i></p>

Zadanie 6. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych. Tekst wykorzystany w tym zadaniu był tekstem publicystycznym i dotyczył historii uzdolnionego muzycznie niepełnosprawnego chłopca, który realizuje swoje marzenia (zakresy tematyczne: „Życie rodzinne”, „Zdrowie – niepełnosprawni” oraz „Kultura – uczestnictwo w kulturze”). Technika zastosowaną w tym zadaniu był „wielokrotny wybór”.

Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego d – wyselekcjonowanie informacji e – określenie intencji autora
Wskaźnik łatwości zadania 0,58 – umiarkowanie trudne (od 0,39 do 0,71)
Komentarz Zadanie to zawierało zadania cząstkowe łatwe, umiarkowanie trudne, dwa zadania cząstkowe (6.1. i 6.5.) okazały się dla zdających trudne. Prawdopodobnie stało się tak, ponieważ w zadaniu cząstkowym 6.1. wszystkie słowa zawarte w dystraktorach występowały w jednym akapicie blisko siebie, natomiast w zadaniu 6.5. przyczyną błędnych odpowiedzi mogło być niezrozumienie konstrukcji <i>денежная поддержка</i> .

Część trzecia – **Wypowiedź pisemna** – składała się z dwóch zadań. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: ogłoszenia oraz listu formalnego. Obydwie formy wymagały użycia języka obcego w sytuacji naturalnej, w której zdający może się znaleźć w przyszłości. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać maksymalnie 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadaniem zdającego było sformułowanie ogłoszenia o poszukiwaniu mieszkania. Zadanie to związane było z zakresami tematycznymi: „Dom – wynajmowanie mieszkania, opis domu, pomieszczeń i ich wyposażenia”. Zgodnie z poleceniem zdający powinien przekazać następujące informacje:

- że zamierza wynająć mieszkanie,
- gdzie powinno się ono znajdować,
- jakie są jego oczekiwania dotyczące mieszkania,
- na jak długo chce wynająć mieszkanie.

W zadaniu tym nie był przewidziany limit słów. Ocenie nie podlegała także forma wypowiedzi. Za przekaz informacji określonych w poleceniu można było uzyskać 4 pkt, a za poprawność językową 1 pkt.

Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiedza 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat (zakres tematyczny: „Dom – wynajmowanie mieszkania, opis domu, pomieszczeń i ich wyposażenia”) 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (ogłoszenie) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie miejsc e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim
--

<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,68 – umiarkowanie trudne Treść – od 0,39 do 0,80 Poprawność językowa – 0,36</p>	
<p>Типовые poprawne odpowiedzi zdających</p>	<p>Најчэściej powtarzające się błędy</p>
<p><i>Хочу снять квартиру. Сниму квартиру.</i></p>	<p>Brak informacji o zamiarze wynajęcia mieszkania. <i>Куплю квартиру. Ищу (Мне нужен) номер. Мне негде жить.</i></p>
<p><i>В центре города.... Недалеко от центра, вокзала, станции метро.... В новом районе.</i></p>	<p>Brak informacji dotyczącej lokalizacji. <i>Всё равно где.</i></p>
<p><i>Квартира двухкомнатная. Большая (небольшая.) Со всеми удобствами (с ванной, с душем, с телефоном).</i></p>	<p>Niezgodność z poleceniem. <i>Какую-нибудь. Всё равно какую.</i></p>
<p><i>На год, неделю, два месяца. С сентября до мая. На несколько дней.</i></p>	<p>Niezgodność z poleceniem. <i>Ещё не знаю на сколько. Во время летних каникул.</i></p>
<p>Кomentarz Zadanie to okazało się umiarkowanie trudne. Największą trudność sprawiło zadanie cząstkowe 7.1., w którym zdający mieli poinformować o zamiarze wynajęcia mieszkania. Brak znajomości słowa <i>снять</i> nie uniemożliwił zdającym przekazania tej informacji, ponieważ istniała możliwość użycia innych konstrukcji (<i>Ищу квартиру, комнату. Мне нужна квартира. Кто сдаст квартиру?</i>). Zdający nie mieli problemu z przekazaniem pozostałych informacji, co odzwierciedla wysoki wskaźnik łatwości tych zadań (średni wskaźnik łatwości – 0,76). W przekazie informacji pojawiały się błędy leksykalno-gramatyczne, które najczęściej nie wpływały na zrozumienie wiadomości. Niski wskaźnik łatwości zadania w kryterium poprawności językowej (0,36) świadczy o słabym opanowaniu tej umiejętności.</p>	

Zadanie 8. (10 pkt)

Zadaniem zdającego było napisanie listu formalnego do dyrektora rosyjskiego biura turystycznego. Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego: „Podróżowanie i turystyka”. Zgodnie z poleceniem zdający powinien:

- napisać, jaką ofertę wybrał i uzasadnić ten wybór,
- zapytać o środek transportu i przedstawić swoje oczekiwania dotyczące hotelu,
- dowiedzieć się, co wchodzi w koszt wycieczki i jaki jest termin wpłaty pieniędzy,
- zapytać o niezbędne dokumenty i konsekwencje ewentualnej rezygnacji z wycieczki.

Kryteria oceniania w tym zadaniu uwzględniały następujące elementy: komunikatywny przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 pkt), formę, w jakiej zostały one przekazane (2 pkt), poprawność językową (2 pkt) oraz bogactwo językowe (2 pkt). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (120 – 150 słów).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiadomości 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat (zakres tematyczny: „Podróżowanie i turystyka”). 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (list formalny) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp. d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania a – wyrażania stanów emocjonalnych, będących reakcją na informacje zawarte w przedstawionych tekstach b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień c – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim</p>	
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,35 – trudne Treść – 0,50 (od 0,36 do 0,62) Forma – 0,28 Bogactwo językowe – 0,30 Poprawność językowa – 0,17</p>	
Typowe poprawne odpowiedzi zdających	Najczęściej powtarzające się błędy
<p><i>Мне нравится экскурсия в Москву (Египет). Меня заинтересовала заграничная поездка. Мне нравится Ваша oferta (Ваше предложение). Я хочу поехать с вами (с вашим турбюро) по Золотому кольцу России. Я выбрала Санкт-Петербург. Меня интересует экскурсия в Татры, которую Вы организуете.</i></p>	<p><i>Я выбрал интересную экскурсию. Ещё не знаю, куда поеду.</i></p>
<p><i>Никогда там не был. Давно мечтал о такой экскурсии. Там живут знакомые (друзья, родственники), и я хочу встретиться с ними. Я много читал, слышал о Франции. У Вас хорошие цены. Там были мои знакомые. Ваша oferta самая интересная. Эта экскурсия недорогая. Хочу учить русский (английский...) язык. Хочу посетить Кремль.</i></p>	<p><i>Будет интересно. Будет здорово. Brak uzasadnienia wyboru.</i></p>
<p><i>На чём поедem? Чем мы туда поедem? Поедem на поезде или на автобусе? Мы полетим на самолёте? Какой будет транспорт? Я могу приехать на своей машине? На каком поезде мы поедem?</i></p>	<p><i>Я боюсь лететь на самолёте. Я приеду на поезде, на машине. Мне надо купить билеты?</i></p>

<p><i>Я хочу жить в гостинице в центре города (недалеко от пляжа, на берегу озера). Я хочу двухместный номер с ванной. Хочу, чтобы гостиница была со всеми удобствами (с Интернетом, с телефоном, с ванной, балконом).</i></p>	<p><i>Где мы будем жить? Я хочу жить в однокомнатной квартире.</i></p>
<p><i>Что входит в стоимость (в цену) экскурсии? За что я плачу? В оплату входит питание (проживание, экскурсионное обслуживание, транспорт)?</i></p>	<p><i>Сколько стоит путёвка (экскурсия)? Сколько мне надо заплатить? Brak informacji.</i></p>
<p><i>Когда надо заплатить? Когда мы должны заплатить за поездку? Какой срок оплаты? Когда надо переслать (выслать) деньги? Я могу заплатить в июне?</i></p>	<p><i>Я уже заплатил. Я могу заплатить за поездку. Сколько с меня за всё? Сколько стоит билет на экскурсию? Куда я могу вложить деньги. Brak informacji.</i></p>
<p><i>Какие документы будут необходимы? Какие документы надо (мы должны) взять с собой Мне нужен паспорт?</i></p>	<p><i>У меня есть паспорт. У меня нет паспорта. Brak informacji.</i></p>
<p><i>Что будет, если я откажусь от путёвки? Что вы сделаете (что будет), если я не смогу поехать (не поеду на экскурсию)? Если я не поеду на экскурсию, вы отдадите мне деньги? Если я не поеду, вы вернёте мне деньги или я поеду на другую экскурсию? Если бы я не могла поехать, что мне надо сделать, чтобы не пропали деньги (чтобы не платить штраф)?</i></p>	<p><i>Может быть, что я не поеду на экскурсию. Brak informacji.</i></p>
<p>Komentarz Napisanie listu formalnego okazało się dla zdających zadaniem trudnym, przy czym można zauważyć wyraźną różnicę między wskaźnikiem łatwości zadań cząstkowych sprawdzających umiejętność przekazania informacji (średni wskaźnik łatwości – 0,50), a pozostałymi umiejętnościami sprawdzanymi w tym zadaniu: tworzeniem tekstu w określonej formie (0,28) oraz znajomością i stosowaniem środków leksykalno-gramatycznych (poprawność językowa – 0,17, bogactwo językowe – 0,30). Mimo że tematyka listu była bliska zdającym, nie wszyscy poradzili sobie z tym zadaniem. Zdający nie zawsze potrafili przekazać informacje 8.3. i 8.4. (średni wskaźnik łatwości – 0,39). W poleceniu mieli dowiedzieć się o koszt i termin wpłaty pieniędzy. Okazało się, że problematycznym dla zdających było przekazanie informacji innymi słowami niż jest to podane w poleceniu. Zadanie cząstkowe 8.3. można było zrealizować pisząc: <i>Что входит в цену экскурсии (оплату)? За что я плачу? За что я буду платить? В оплату входит питание (проживание, экскурсионное обслуживание, транспорт)?</i> W drugiej części polecenia oprócz pytania <i>Какой срок оплаты?</i> można było napisać <i>Когда надо заплатить? До какого числа надо заплатить? Когда надо перечислить (переслать, выслать) деньги?</i></p>	

Najwięcej problemu sprawiło zdającym napisanie listu formalnego. Nie pamiętali oni o tym, że należy stosować inne niż w liście prywatnym formy grzecznościowe. Uznawane były zwroty grzecznościowe: *Уважаемый директор!* lub *Господин директор!* lub *Уважаемый господин директор!* *Уважаемый Иван Петрович!* *Уважаемый господин!* Zdający często używali zwrotów typu *Дорогой директор*. Inaczej również powinno wyglądać zakończenie listu formalnego. Zdarzało się, że zdający nie przystąpili w ogóle do realizacji tego zadania lub pisali list na zupełnie inny temat. O ile zadania sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu oraz tekstu czytanego są im znane, to wypowiedź pisemna w takiej formie jest rzeczą nową. Pomimo braku kontynuacji języka rosyjskiego w liceum, zdający często decydują się go wybrać ze względu na to, że uczyli się go w szkole podstawowej i/lub gimnazjum, a na niższych etapach edukacyjnych pisanie listu formalnego nie jest ujęte w podstawie programowej. Dużą trudność sprawiało zdającym także poprawne stosowanie środków językowych. Na słaby wynik tego zadania może mieć wpływ fakt, że w bieżącym roku wielu zdających to absolwenci liceów uzupełniających, liceów dla dorosłych.

Kryteria oceniania zadań otwartych różniły się od siebie w dość istotny sposób. W krótkiej formie użytkowej (zadanie 7.) najważniejszy był komunikatywny przekaz informacji określonych w poleceniu. W dłuższej formie użytkowej (zadanie 8.) oprócz przekazania informacji istotna była też forma listu. Większy nacisk położony był też na znajomość oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Poziom rozszerzony – część I

Część I poziomu rozszerzonego (czas trwania: 120 minut) składała się z dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać maksymalnie 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 1. (2 pkt)

Zadanie polegało na transformacji czterech zdań. Zdania należało przekształcić w taki sposób, aby zachować znaczenie zdania podanego w zadaniu. Wymagana była pełna poprawność ortograficzna i gramatyczna. Za rozwiązanie tego zadania zdający mógł otrzymać maksymalnie 2 punkty (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania

b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych

Wskaźnik łatwości zadania

0,36 – trudne (od 0,20 do 0,54)

Komentarz

Mimo, że wskaźnik łatwości zadania jest wyższy, niż w zeszłym roku, zdający nadal mają duże problemy z właściwym stosowaniem struktur leksykalno-gramatycznych. Czasem nie podejmują nawet próby rozwiązania tego typu zadania. Największe trudności sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 1.4., gdzie zdający prawdopodobnie nie zwrócili uwagi na zaimek *им* na końcu zdania i przekształcali zdanie inaczej, niż było to wymagane.

Najłatwiejszym okazało się zadanie cząstkowe 1.3., w którym zdający wykazali się znajomością tworzenia form trybu rozkazującego czasowników.

W zadaniu cząstkowym 1.1. najczęstszy błąd to użycie przyimka *в* przed konstrukcją *без пятнадцати двенадцать* lub błędy ortograficzne w liczebnikach.

Zadanie 2. (3 pkt)

Zadanie zostało skonstruowane do tekstu publicystycznego na temat stresu – zakresy tematyczne „Człowiek – cechy charakteru” i „Zdrowie”. Zastosowano w nim technikę uzupełniania luk. Zdający mieli się wykazać wiedzą z zakresu słowotwórstwa. Za rozwiązanie tego zadania zdający mógł otrzymać maksymalnie 3 punkty (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 – znajomość struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania

b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych

Wskaźnik łatwości zadania

0,44 – trudne (od 0,13 do 0,70)

Komentarz

Na podstawie tegorocznych wyników należy stwierdzić, że zdający coraz lepiej radzą sobie z tego typu zadaniami. W porównaniu z rokiem ubiegłym wskaźnik łatwości zadania wzrósł dwukrotnie, mimo iż połączenie słowotwórstwa oraz techniki uzupełniania luk wymagało od zdających zintegrowania wielu umiejętności językowych, zwłaszcza, że wymagana była także pełna poprawność ortograficzna. Najłatwiejsze okazało się zadanie częściowe **2.2.**, w którym zdający bez trudu dobrali właściwy wyraz i wpisali go w odpowiedniej formie (*повседневной*).

Najniższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu częściowym **2.6.**, w którym sprawdzana była znajomość krótkiej formy przymiotnika *разрушительный*.

Wyniki wskazują, że zdający dobrze radzili sobie z doбором odpowiednich wyrazów, a błędy wynikały ze słabej znajomości zasad ortografii i gramatyki.

Zadanie 3. (18 pkt)

Zadaniem zdającego było zredagowanie własnego tekstu we wskazanej w temacie formie (**recenzja/rozprawka/opis**) na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego). Tematy te były zgodne z następującymi zakresami tematycznymi: „Dom, miejsce zamieszkania”, „Styl życia”, „Środki transportu”, „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego”.

1. Ostatnio zwiędziłeś/aś wystawę zorganizowaną z okazji jubileuszu Twojej miejscowości. Napisz **recenzję** tej wystawy, podkreślając jej znaczenie dla promocji turystycznej regionu.
2. Twój rówieśnik marzą o własnym samochodzie. Wiąże się to jednak z pewnymi problemami. Przedstaw w formie **rozprawki** swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty za i przeciw posiadaniu samochodu przez młodzież.
3. Przedstaw w formie **opisu**, jak wyobrażasz sobie młodzieżowe centrum rozrywki na miarę XXI wieku.

Poszczególne tematy różniły się nieznacznie sprawdzanymi umiejętnościami. W tym zadaniu oceniane były następujące elementy: poziom merytoryczny pracy (5 pkt), poziom kompozycji (4 pkt) oraz poziom jakości języka w tym bogactwo (5 pkt) i poprawność językowa (4 pkt). Za rozwiązanie tego zadania zdający mógł otrzymać maksymalnie 18 punktów.

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 – znajomość struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat (zakresy tematyczne: „Dom, miejsce zamieszkania”, „Styl życia”, „Środki transportu”, „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego”)

2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (rozprawka, recenzja, opis)

Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp.

c – wyrażanie różnych intencji/stanów emocjonalnych

d – przedstawianie i uzasadnianie opinii

e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji

f – wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów

Wskaźnik łatwości zadania

0,71 – łatwe

Treść – 0,84 Kompozycja – 0,86 Bogactwo językowe – 0,64 Poprawność językowa – 0,49

Komentarz

Temat pierwszy (**rozprawka**) był popularny wśród zdających. Jednak często pisali oni o znaczeniu samochodu w życiu człowieka, zapominając o tym, że powinni odnieść się do problemu posiadania własnego samochodu przez młodzież. Niektórzy pisali tylko o korzyściach, jakie wynikają z faktu, że młody człowiek posiada samochód. Byli też tacy, którzy zamiast rozprawki pisali opowiadanie o tym, jak sami (lub ich koledzy) stali się posiadaczami samochodu. Część zdających miała także problemy z formułowaniem tezy adekwatnej do tematu oraz argumentowaniem. Zdarzały się prace nie na temat, bądź realizujące temat fragmentarycznie.

W temacie drugim należało napisać **recenzję** wystawy zorganizowanej w ramach jubileuszu miejscowości, w której mieszka zdający, podkreślając jej znaczenie dla promocji turystycznej regionu. Zdarzało się, że wypowiedzi zdających zamiast recenzji wystawy były relacją lub sprawozdaniem z imprezy w miejscowości zdającego, gdzie wystawa była tylko wspomniana jako jeden z punktów programu. Dlatego niektóre z wypowiedzi zdających zostały zakwalifikowane jako niezgodne z poleceniem.

Temat trzeci – **opis** młodzieżowego centrum rozrywki był dość często wybierany przez zdających ze względu na to, że leksyka dotycząca form spędzania czasu wolnego, którą należało wykorzystać przy realizacji tego zadania, jest zdającym dobrze znana. Temat dawał uczniom możliwość „pofantazjowania”, więc niektórzy z nich w sposób bardzo ciekawy przedstawili swoją wizję takiego centrum. Tylko w nielicznych pracach zdający opowiadali o swoich ulubionych zajęciach w czasie wolnym, bez uwzględnienia opisu miejsca. Takie prace zostały zakwalifikowane jako niezgodne z poleceniem.

Należy zauważyć, że jakość prac na poziomie rozszerzonym wyraźnie się poprawiła. W porównaniu z rokiem ubiegłym widoczna jest różnica we wskaźniku łatwości w ramach poszczególnych kryteriów. W wypowiedziach pisemnych zdający najlepiej radzili sobie z kompozycją wypowiedzi (wskaźnik łatwości 0,86) i treścią (wskaźnik łatwości 0,84), a najniżej oceniona została poprawność językowa (wskaźnik łatwości 0,49).

Błędy gramatyczne i ortograficzne były częstym zjawiskiem we wszystkich formach wypowiedzi.

Poziom rozszerzony – część II

Część II poziomu rozszerzonego (czas trwania: 70 minut) obejmowała: rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Składała się wyłącznie z zadań zamkniętych.

Rozumienie ze słuchu trwało ok. 25 minut i składało się z trzech zadań. Nagrania wykonane były w warunkach studyjnych i oparte zostały na trzech różnorodnych autentycznych tekstach. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka rosyjskiego. Słownictwo i struktury gramatyczne zawarte w wysłuchanych tekstach zawierały elementy typowe dla poziomu rozszerzonego. Podobnie jak na poziomie podstawowym, każdy tekst nagrany był dwukrotnie i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia i zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za wykonanie tej części testu zdający mógł uzyskać maksymalnie 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresów tematycznych „Kultura – uczestnictwo w kulturze” oraz „Podróżowanie – środki transportu” i składało się z pięciu zadań cząstkowych. Tekst narracyjny opowiadał o ciekawej inicjatywie teatru eksperymentalnego, który zamierza zaprezentować swoją sztukę pasażerom kolejki elektrycznej. Zadaniem zdających było stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje (technika „prawda-falsz”).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie czy tekst zawiera określone informacje

Wskaźnik łatwości zadania

0,73 – łatwe (od 0,49 do 0,84)

Komentarz

Zadanie okazało się dla zdających zadaniem łatwym. Cztery spośród pięciu zadań cząstkowych mają wskaźnik łatwości powyżej 0,74. Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 4.5. Mógł na to wpłynąć fakt, że było to ostatnie zadanie dotyczące końcowego fragmentu tekstu i zdający mogli potraktować je jako zadanie sprawdzające umiejętność określenia głównej myśli tekstu.

Zadanie 5. (5 pkt)

Tekst do tego zadania był tekstem narracyjnym i dotyczył zakresu tematycznego „Państwo i społeczeństwo”. Tekst opowiadał o akcji charytatywnej na rzecz dzieci z domu dziecka, którą zorganizowała w Moskwie redakcja stacji radiowej. Zadanie to składało się z pięciu zadań cząstkowych, a techniką zastosowaną w zadaniu był „wielokrotny wybór”.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

d – wyselekcjonowanie informacji

e – określanie intencji autora

Wskaźnik łatwości zadania

0,88 – łatwe (od 0,72 do 0,97)

Komentarz

Wszystkie zadania cząstkowe polegające na wyselekcjonowaniu informacji okazały się łatwe.

Należy dodać, że zadanie skonstruowane było na bazie tekstu o akcji charytatywnej. Z taką tematyką młodzież spotyka się dosyć często, tekst był „przyjazny” do słuchania, stąd tak wysoki wskaźnik łatwości.

Zadanie 6. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i skonstruowane było do fragmentów instrukcji z zakresu tematycznego „Świat przyrody – klęski żywiołowe”. Po wysłuchaniu pięciu porad dotyczących zachowania środków ostrożności podczas klęsk żywiołowych, zdający miał za zadanie określić, które nagłówki odnoszą się do poszczególnych fragmentów instrukcji. Techniką zastosowaną w zadaniu było „dobieranie”.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu b – określenie głównych myśli poszczególnych części tekstu d – wyselekcjonowanie informacji</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,68 – umiarkowanie trudne (od 0,60 do 0,86)</p>
<p>Komentarz Najtrudniejsze okazały się zadania cząstkowe 6.1. i 6.5. W zadaniach tych zdający mylili nagłówki <i>Куда спрятаться, узнав об опасности?</i> i <i>Где не следует находиться во время стихии?</i> Przyczyną tego mógł być fakt, że zdający nie zwrócili uwagi na to, którego momentu kataklizmu dotyczył pierwszy nagłówek. Oprócz tego w zadaniu cząstkowym 6.5. zdający mogli nie zrozumieć słowa <i>развалины</i>, chociaż powinno było im pomóc skojarzenie z językiem polskim.</p>

Druga część arkusza – **Rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech zadań zamkniętych sprawdzających rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać maksymalnie 12 punktów (24 % punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 7. (5pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego: „Kultura – muzea”. Tekst opowiadał o historii powstania i działalności niezwykłego moskiewskiego muzeum literackiego, poświęconego życiu i twórczości słynnego rosyjskiego pisarza M. Bułhakowa. Technika zastosowaną w tym zadaniu był „wielokrotny wybór”.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego a – określanie głównej myśli tekstu d – wyselekcjonowanie informacji</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,74 – łatwe (od 0,51 do 0,89)</p>
<p>Komentarz Zadania cząstkowe 7.4. i 7.5. okazały się trudniejsze od pozostałych. Jeżeli zdający zasugerowali się jedynie słowami <i>Электронная экспозиция</i> i nie przeanalizowali całości akapitu, wybierali odpowiedź <i>купить электронную версию любимого романа</i>, z kolei ci, którzy znaleźli fragment <i>В музее помещён специальный почтовый ящик для записок, в которых посетители могут написать свои заветные желания</i>, wybierali dystraktor <i>послать письмо булгаковским Мастеру и Маргарите</i>. Obydwie odpowiedzi były błędne. Prawidłowe wykonanie zadania 7.5. wymagało dość szczegółowego zrozumienia całego tekstu.</p>

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego „Szkoła”. Polegało ono na przeczytaniu tekstu informacyjnego o tym, w jaki sposób przygotować się do sesji i jak zdawać egzaminy. Z tekstu usunięto cztery zdania i podano je wraz z dwoma dodatkowymi w tabelce pod tekstem. Zdający mieli za zadanie dobrać zdania tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

f – rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu

j – rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście

Wskaźnik łatwości zadania

0,87 – łatwe (0,81 – 0,92)

Komentarz

Tekst, na podstawie którego zdający rozwiązywali to zadanie, zawierał bliską im leksykę (tematyka dotyczyła egzaminów), w związku z tym bardzo dobrze poradzili sobie z tym zadaniem.

Zadanie 9. (3 pkt)

Zadanie oparte było na tekście dotyczącym zakresu tematycznego „Kultura – film, twórcy i ich dzieła” i polegało na rozpoznaniu struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście i poprawnym uzupełnieniu tekstu (zadanie typu „test luk sterowanych”). Do wykonania tego zadania konieczna była znajomość systemu gramatycznego oraz leksyki na poziomie rozszerzonym. Za rozwiązanie tego zadania zdający mogli otrzymać maksymalnie 3 punkty (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

f – rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu

j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych

Wskaźnik łatwości zadania

0,57 – umiarkowanie trudne (0,32 – 0,77)

Komentarz

Rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych okazało się dla zdających umiarkowanie trudne, ponieważ wymagało zarówno całościowego zrozumienia tekstu, jak i znajomości konkretnych wyrażen oraz konstrukcji. Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 9.3., w którym o poprawnym rozwiązaniu decydowała znajomość słowa *общаться* i umiejętność zastosowania go w konstrukcji *общаться на русском языке*. Zdający mylili również rosyjskie słowo *мимо* z polskim *potimo*.

Podsumowanie i wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego pokazuje, iż zdający, podobnie jak w ubiegłym roku, dobrze poradzili sobie z wykonaniem zadań z arkuszy egzaminacyjnych.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym świadczą o tym, że w tej sesji egzaminacyjnej zdający dokonali świadomych wyborów odnośnie poziomu egzaminu i do poziomu rozszerzonego przystąpili ci, którzy dobrze znają język rosyjski.

Dobry wynik na obu poziomach cieszy, tym bardziej, że nauka języka rosyjskiego w zdecydowanej większości szkół jest prowadzona w wymiarze tylko 2 godzin tygodniowo, często bez podziału na grupy. Poziom nabytych umiejętności językowych to w dużym stopniu zasługa nauczycieli, którzy wiele czasu i wysiłku poświęcili kształtowaniu ich u uczniów. O intensywnej pracy nauczycieli świadczy fakt, że zdający dobrze radzą sobie ze zrozumieniem tekstu słuchanego oraz czytanego, redagowaniem wypowiedzi pisemnej.

Należy podkreślić również wkład uczniów, którzy z dużą odpowiedzialnością podeszli do przygotowania się do egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego. Prace zdających (szczególnie na poziomie rozszerzonym) wyróżniały się ciekawym podejściem do tematu, bogatą leksyką i dobrą znajomością struktur leksykalno-gramatycznych.

Zadania zawarte w arkuszach egzaminacyjnych dotyczyły różnorodnej, bliskiej zdającym tematyki, uwzględniały realia socjokulturowe Rosji. Zastosowano w nich różne techniki sprawdzania umiejętności. Były one zróżnicowane pod względem leksykalnym i gramatycznym, dawały zdającym możliwość zweryfikowania swojej wiedzy zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym. Wypowiedzi pisemne wymagały od zdających użycia języka rosyjskiego w sytuacji naturalnej, w której zdający może się znaleźć w przyszłości.

Cieszy również fakt, że z roku na rok rośnie liczba absolwentów, którzy na egzaminie maturalnym wybierają język rosyjski.

Pracując nad przygotowaniem uczniów do egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego należy zwrócić uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie już na początkowym etapie nauczania,
- szczegółowe analizowanie z uczniami poleceń do zadań zamkniętych i otwartych oraz właściwego interpretowania tematów wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu poprzez częstsze wykorzystywanie w pracy z uczniami nagrań rodzimych użytkowników języka rosyjskiego, autentycznych audycji radiowych i telewizyjnych, zasobów internetowych,
- prace z tekstem czytany i słuchany, aby uczniowie rozumieli ogólny ich sens a nie koncentrowali się na wyrwanych z kontekstu słowach czy wyrażeniach,
- położenie większego nacisku na umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych i zasad ortografii na obu poziomach,
- rozwijanie umiejętności pisania tekstu w odpowiedniej formie, ze szczególnym uwzględnieniem prostego listu formalnego oraz opisu i recenzji,
- wzbogacenie słownictwa uczniów (zwłaszcza o zwroty synonimiczne), ponieważ jest to ważny element do udzielenia prawidłowej odpowiedzi w zadaniach zamkniętych oraz przy realizacji poszczególnych informacji w pracach pisemnych na poziomie podstawowym.